

— EVROPSKI KMETIJSKI SKLAD ZA RAZVOJ PODEŽELJA: —
Evropa investira v podeželje

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

INVESTICIJA MUZEJA LOJZETA SLAKA IN TONETA PAVČKA

ZAKLJUČENA PRVA FAZA UREDITVE MUZEJA LOJZETA SLAKA IN TONETA PAVČKA

S preselitvijo šole v nove prostore v letu 2013 si je občina zadala cilj, da v osrednjem pritličnem delu nekdanje šole v skupni neto površini dobrih 880m² uredi muzej, kjer bodo na ogled postavljene spominske zbirke Lojzeta Slaka, Toneta Pavčka in ostalih izjemnih mirnopoških osebnosti. Zaradi vsebinske in finančne obsežnosti projekta ter dejstva, da je družina Slak imela zbrano že vso gradivo, se je občina odločila, da se v prvi fazi uredijo skupni prostori muzeja ter prostori postavitve zbirke harmonikarja Lojzeta Slaka, v drugi fazi pa prostori postavitve stalne zbirke pesnika Toneta Pavčka in ostalih znamenitih Mirnopočanov.

Pri izvedbi projekta se je občina obrnila na družino Slak, ki je zagotovila vse eksponate ter na Dolenjski muzej Novo mesto, ki je pripravil vsebinsko zasnovo postavitve Stalne spominske zbirke Lojzeta Slaka. Po pripravljeni vsebinski zasnovi konec leta 2016, ki sta jo zasnovala Majda Pungerčar in Matej Rifelj, se je začela priprava projekta preureditve obstoječih prostorov, ki ga je izdelalo podjetje Studio razvoj, pri tem je zasnovo avtobusnega postajališča pripravil Acer Novo mesto, ter projekt notranje ureditve muzeja in opreme, ki sta jo zasnovala doc. dr. Tomaž Slak in Klemen Vodnik. Grafično podobo muzeja je oblikovala Mateja Muhič.

Januarja leta 2017 je občina za načrtovano investicijo pridobila gradbeno dovoljenje in začela s postopkom izbora izvajalca del ureditve prostorov. Izbrani izvajalec As- Primus je v oktobru leta 2017 začel z rekonstrukcijo in obnovo prostorov: obnovo tal z ureditvijo talnega gretja in parketa, električnih in strojnih instalacij, talne in stenske keramike z opremo sanitarij, izvedbo predelnih sten in predorov, zamenjavo oken in vrat, obnovo strehe, izvedbo termoizolacijske fasade ter ureditev okolice.

Z izvedbo gradbenih del je imela občina kar nekaj težav, saj je zaradi dotrajenosti objekta morala razširiti načrtovana dela, tako je namesto načrtovanih manjših popravil šla v zamenjavo in ureditev izolacije celotne strehe, v dvig strehe nad vhodom ter zaradi obnove notranje in zunanje kanalizacije v celotno zunanjo ureditev celotnega objekta. Dodatno pa so se dela zavlekla zaradi težav izbranega izvajalca As- Primus-a, ki je med izvajanjem del kar dvakrat zamenjal lastnika, zato se je občina sredi leta 2018 odločila za prekinitve pogodbe in oddajo neizvedenih del novemu izvajalcu.

Iz omenjenih razlogov so bila dela finalnih tlakov, zunanje ureditve in fasade ter notranje opreme po izvedenem razpisu v juliju leta 2018 oddana podjetju Lesnina mg oprema. Istega meseca pa so bila oddana tudi dela dobave računalniške opreme in aplikacij, ki sta jih prevzela podjetje Lambda in Domex elektronika. Dela izvedbe grafičnih aplikacij in tiskovin je prevzelo podjetje Luminus Novo mesto, restavratorska dela Tadeja Kajzar Trajkovski, prevode besedil Amidas, lekturo besedil Kaja Cvelbar. Gradbeni nadzor nad ureditvijo prostorov je izvajalo podjetje Urbing, kordinacijo in varnost ob delu pa podjetje Renova Novo mesto.

— EVROPSKI KMETIJSKI SKLAD ZA RAZVOJ PODEŽELJA: —
Evropa investira v podeželje

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

Po zaključku del ureditve prostorov in notranje opreme so se v začetku meseca oktobra lahko začela dela same postavitve stalne zbirke. Le ta prikazuje življenjsko in glasbeno pot harmonikarja Lojzeta Slaka ter njegov doprinos k razvoju narodno zabavne glasbe. Poleg slikovnega materiala, razstavljenih plošč, instrumentov ansambla, noš in ostalih predmetov, pa je obiskovalcem na voljo veliko video materiala, za zahtevnejše obiskovalce pa tudi mediateka z dodatnim gradivom. Za spomin pa si bodo obiskovalci lahko na osrednjem odru posneli tudi lastni videospot z eno od uspešnic Ansambla Lojzeta Slaka.

Skupna vrednost projekta je dobrih 1. mio evrov. Projekt je sofinanciran iz CLLD, Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v skupni višini 95.968,04 EUR. Pri izvedbi projekta pa se še posebej zahvaljujemo družini Slak za zagotovljene eksponate ter njihovo sodelovanje pri pripravi razstave in izdelavi video vsebin ter Radioteleviziji Slovenija, ki je zagotovila arhivske posnetke za pripravo video vsebin. Prav tako se zahvaljujemo Saši Pavček za prispevano gradivo o Tonetu Pavčku, kateremu je v muzeju posvečen del skupnega prostora, več o njem pa si bodo obiskovalci lahko ogledali v enoti muzeja, v Pavčkovemu domu v Šentjuriju.

OBČINA MIRNA PEČ

Nataša Rupnik, vodja projekta za Občino Mirna Peč

PREDSTAVITEV VSEBINSKE ZASNOVE RAZSTAVE

Lojze Slak – virtuoz na diatonični harmoniki: Moje plošče so moje knjige

Avtorja razstave: Dolenjski muzej Novo mesto: kustosa Majda Pungerčar in Matej Rifelj

Avtorja digitalnih vsebin: Slavko Slak, Robert Slak

1. POSEBNOSTI RAZSTAVE

- **Predstavitve Lojzeta Slaka** od rojstva do smrti in 47 let delovanja Ansambla Lojzeta Slaka s pomočjo gradiva, ki je zelo raznoliko in je predstavljeno v smiselni celoti po časovnem zaporedju. Poudarek je na slikovnem gradivu in na predmetih vezanih na glasbeno ustvarjanje kot so albumi, inštrumenti in nagrade.
- Osrednja dvorana je namenjena predstavitvi osebnega življenja in glasbenega ustvarjanja Lojzeta Slaka in njegovega ansambla ter predstavitvi mirnopeškega okolja, ki je odločilno vplivalo na velikega virtuozna na diatonični harmoniki, pisca glasbe, besedil, inovatorja »Slakovega gumba« na diatonični harmoniki in ustvarjalca »Slakovega zvena«.
- **Rekonstrukcija vadbene sobe** iz družinske hiše Slakovih, kjer je imel ansambel vaje in so se hranili sedaj v muzeju razstavljeni predmeti.
- **Mediateka**, kjer so razširjene vsebine v digitalni obliki na voljo obiskovalcem za individualne ali skupinske ogleda.

— EVROPSKI KMETIJSKI SKLAD ZA RAZVOJ PODEŽELJA: —
Evropa investira v podeželje

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

- **Povezovalni del razstave** med obstoječo o Lojzetu Slaku in načrtovano o Tonetu Pavčku predstavlja pokrajino, kjer sta se rodila oba velika Dolenjca in Slovenca. Pesem je bila obema položena v zibelko in ljuba vse življenje – le vsakemu na drug način. Vsebinska zasnova in postavitve omogočata nadaljevanje razstave brez večjih posegov v obstoječo.
 - **Prilagoditev razstave slepim in slabovidnim.** Panoji so oblikovani v kontrastnih barvah in razločni pisavi. Natisnjena je tudi zloženske razstave v brajlovi pisavi.
 - **Prilagoditev razstave naglušnim in gibalno oviranim osebam.** Razstavni prostor je opremljen s slušno zanko in v celoti dostopen gibalno oviranim osebam.
 - V prihodnje bo razstava dodatno obogatena z didaktičnimi vsebinami, prilagojenimi različnim starostnim skupinam.
2. DIGITALNE VSEBINE
- Sestavni del razstave so digitalne vsebine: film, video posnetki, avdio posnetki ter harmonika šov. Obiskovalcem so dane možnosti, da razstavo doživijo na njim bližji način. Harmonika šov omogoča obiskovalcem, da ob spremljavi Ansambla Lojzeta Slaka zaigrajo na diatonično harmoniko in se obenem tudi posnamejo, kar je novost v ponudbi obiskovalcem na razstavah v slovenskih muzejih.

3. VSEBINSKA PREDSTAVITEV RAZSTAVE

Na razstavi je s pisnim in slikovnim gradivom, s predmeti, glasbo in filmi predstavljeno življenje in delo mirnopoškega rojaka Lojzeta Slaka. Na sprehodu skozi njegovo življenje od rojstva do smrti začutimo vpliv dolenjske pokrajine, ljudi in ljudske glasbe na njegov glasbeni ustvarjalni opus. Slakovo življenje je bilo prežeto z glasbo. Bil je virtuoz na diatonični harmoniki, pisec skladb in besedil ter ustanovitelj in vodja Ansambla Lojzeta Slaka. Harmonikam, ki so pod njegovimi prsti tako nepozabno zvenele, je dodal »Slakov gumb«, ki ga lahko vidimo na razstavljenih harmonikah.

Lojze Slak se je rodil 23.7.1932 na Jordankalu. Zaradi materine bolezni je odraščal pri starih starših na Malem kalu pri Mirni Peči ob zvokih stričeve diatonične harmonike in prepevanju ljudskih pevcev. Pred vstopom v šolo se je sam na skrivaj naučil igranja na harmoniko. Rad je imel Dolenjsko, kamor se je po preselitvi v Ljubljano redno vračal in črpal navdih in motive za »Slakov zven«.

Ansambl Lojzeta Slaka je nastal z združitvijo Tria Lojzeta Slaka in pevskega kvinteta Fantje s Praprotna leta 1964. Ansambel je deloval 47 let. Skupne poti so jih vodile na nastope po vsej Sloveniji in pogosto med Slovence izven meja domovine po Evropi, enkrat v Avstralijo in petkrat v Ameriko. Izdali so 58 glasbenih albumov, ki jih je mogoče videti na razstavi skupaj s številnimi nagradami, prejetimi za veliko število prodanih albumov in priljubljenost med poslušalci doma in v tujini – tudi v ZDA, kjer so pod vplivom Slakov nastali »Button Box« klubi in polka maše.

Rekonstrukcija vadbene sobe iz Slakove družinske hiše v Guncljah z originalnim pohištvom in inventarjem nudi obiskovalcem vpogled v okolje, kjer je nastajala Slakova glasba. Žena Ivanka ter sinova Slavko in Robert so bili ves čas močno vpeti tudi v Lojzetovo glasbeno

življenje, saj je bil Lojze Slak tudi mož in oče, sin in brat, prijatelj in sodelavec, vinogradnik itd.

V Mirni Peči boste na svoj račun prišli ljubitelji kot tudi poustvarjalci Slakove glasbe. Na avdio-video točkah boste lahko po osebni izboru poslušali številne uspešnice in si ogledali nastope glasbene skupine. Raziskovalcem Slakove zapuščine je namenjen razširjen izbor gradiva, kjer bodo lahko pregledali Slakovo pesmarico, časopisne članke idr.

Posebnost razstave je rekonstrukcija odra. Ansambel Lojzeta Slaka je običajno nastopal na odru, na razstavi pa boste to možnost imeli obiskovalci. Na odru je na voljo harmonika, na katero boste lahko zaigrali svojo najljubšo Slakovo skladbo. Na željo boste lahko svoj nastop posneli z glasbeno in video spremljavo Ansambla Lojzeta Slaka. »Harmonika šov« nudi muzikantom z diatonično harmoniko doživetje, kot ga še ni bilo na razstavah v Sloveniji.

DOLENJSKI MUZEJ NOVO MESTO

Majda Pungerčar

PROJEKT ARHITEKTURNE ZASNOVE IN ZASNOVE OPREME ZA MUZEJ LOJZETA SLAKA IN TONETA PAVČKA

Muzej Lojzeta Slaka in Toneta Pavčka je umeščen v stavbo stare osnovne šole v Mirni Peči in sicer v osrednji del stavbe, kjer zavzema del pritličja. Ureditev Muzeja je razdeljena v dve fazi. V prvi fazi se je preuredilo vhod, kar je zahtevalo rekonstrukcijo 10-metrskega vhodnega dela stavbe z ostrešjem vred. Vhod je zdaj razširjen in poudarjen z belim okvirjem v katerega je vstavljena kontrastna črna obloga vhodnih vrat in zasteklenih izložb. Ob vhodu je na eni strani urejena recepcija, na drugi pa bodoča trgovina s spominki in drugimi prodajnimi vsebinami Muzeja. Preurejen je tudi celoten predprostor s stopniščem, ki vodijo v nadstropje in sanitarijami. Bivša jedilnica je preurejena v osrednji razstavni prostor, ena učilnica je preurejena v rekonstruirano Slakovo sobo za vaje in mediateko. Urejena sta tudi dva pomožna, tehnična prostora.

V drugi fazi ureditve Muzeja bo sledila preureditev štirih učilnic v dodatne prostore predvsem namenjene Tonetu Pavčku in Ludviku Stariču ter drugim vsebinam potrebnim za delovanje Muzeja.

V okviru prve faze so popolnoma preurejene tudi zunanje površine. Prostor pred vhodom je v celotni širini Muzeja tlakovan z belim pranim teracom, ki ga zaključuje linija klopi. Do glavne

ceste je zatravljena površina, kjer je na novo zasajenih šest dreves avtohtotnih vrst. Desno od vhoda je pod nadstreškom z leseno talno oblogo urejen zunanji pokrit prostor, ki bo v prihodnosti služil kot zunanja terasa in vhodna površina v gostinski lokal. Pristop z glavne ceste je urejen preko betonskega dostopa s stopnicami, desno od dostopa je parkovna površina za morebitno naknadno postavitev obvestilnih tabel, za manjše slovesnosti in druge vsebine. Ta ureditev tudi ločuje vhodno površino od parkirišča. Ob peš dostopu je predvidena še glavna oznaka muzeja, ki bo izdelana kot betonski obelisk višine 3,5m z oznako muzeja izdelano iz kortena (posebne kovinske plošče).

Oprema Muzeja je izvedena iz lesenih stenskih oblog v kombinaciji črnega mediapana in furniranih površin iz hrastovega furnirja. Vse ostale površine so temne, da je poudarjen le vsebinski del Muzeja. Posebej je izdelan projekt osvetlitve. Tla osrednjega protora so obložena z lesnim gotovim kmečkim podom, ostali prostori so takovani z brušenim belim teracom. Osrednji prostor Muzeja je urejen kot večnamenska dvorana z odrom, ki je osrednji element razstavne zbirke. Oder je prostor, kjer je bil Lojze Slak najbolj prezenten, najbolj prepoznaven. Harmonika in oder sta bila njegovo življenje. Vertikalni del odra, ki skriva visoko tehnologijo za projekcije vsebin je na drugi strani oblikovan kot osrednja površina za razstavo zlatih plošč in drugih najvrednejših dosežkov Ansambla Lojzeta Slaka. V tem delu osrednjega prostora je tudi razstava o diatonični harmoniki s posebnimi vitrinami v katerih bodo razstavljene originalne Slakove harmonike.

Vadbena soba, kjer so vadili in se družili člani ansambla Lojzeta Slaka in Fantje s Praprotna, je rekonstruirana z originalnimi pohištvenimi elementi in z novimi lesenimi oblogami. Izza vadbene sobe je urejena še mediateka z vsem avdio, video in tiskanim gradivom ter s posebno tehnološko opremo za študij in raziskovanje Slakove bogate glasbene dediščine.

Ob stenah osrednjega prostora v mehki vtopljeni in osvetljeni liniji (osrednji razstavni trak) poteka kronološko zasnovana razstava Slakove osebne in profesionalne življenjske poti. V zadnjem delu osrednjega prostora je predvidena še etnografska razstava, ki ponazarja posebnosti Mirnopoške doline: čebelarstvo, konjereja in vinogradništvo. Ta del razstave bo obenem tudi stična točka prve in druge faze v kateri se bo uredilo razstavne prostore še za pesnika in Slakovega prijatelja Toneta Pavčka ter Ludvika Stariča ("Letečega Kranjca").

Vsi deli notranje opreme in podrobnosti so se ves čas projektiranja in izvedbe usklajevali z družino Slak, z naročnikom, s kuratorji (Dolenjski Muzej), z oblikovalko razstavnih vsebin (Mateja Muhič) s projektanti prenove stavbe (Studio Razvoj, d.o.o.), s projektom digitalnih vsebin, s projektom

RADIO
TELEVIZIJA
SLOVENIJA

Avtorja arhitekture in interierja (notranje opreme) ter zunanje ureditve:

- *doc.dr. Tomaž Slak, u.d.i.a.*
- *Klemen Vodnik, u.d.i.a.*

Arhitekturni biro: BAZAAR (Bazaarhitektura, d.o.o., Mestni trg 9, Ljubljana)